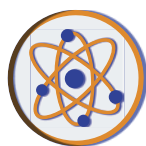

1

Saps què em va passar?

Pàg.
8

Dimensió
COMPREENSIÓ LECTORA

Cada dia vivim un munt d'experiències
que ens agrada explicar als altres.
En aquesta unitat aprendrem
a fer-ho bé!

1. Contesta aquestes preguntes:

a) Qui és la protagonista de la lectura? _____

b) Per què considera que *papallona* és una paraula més poètica que *agència*?

c) Què opina de la Maria, la mestra substituïda?

d) Quin creus que és l'objectiu de la Maria quan proposa jugar amb les paraules?

e) Per què creus que la Maria es mostra entusiasmada amb l'agència de lectura de la protagonista? _____

f) Com reacciona la protagonista quan en Marc i en Ricard es riuen de la seva idea de muntar una agència de lectura? _____

2. Indica quina d'aquestes accions no forma part del joc de les paraules:

- a) Triar una paraula.
- b) Buscar-ne el significat en el diccionari.
- c) Comptar-ne les síl·labes.
- d) Identificar-ne la síl·laba tònica.
- e) Votar la paraula que més agrada.
- f) Explicar el motiu de l'elecció.

3. Escriu el significat d'aquestes paraules sense consultar el diccionari:

cartolina: _____

detectiu: _____

lector: _____

4. Marca el significat de l'oració «el silenci es podia tallar amb un ganivet»:

- ☐ Tota la classe restava callada, expectant.
- ☐ Alguns alumnes feien tant xivarri que no deixaven escoltar els altres.
- ☐ La mestra estava enfadada perquè alguns alumnes no callaven.

▪ Explica el significat d'aquestes altres frases fetes:

Ficar-se algú a la butxaca: _____

Petar-se de riure: _____

5. Respon a aquestes preguntes:

a) Quants dies duren els fets que explica la protagonista?

b) Quants tipus d'agències diferents surten en el text? Escriu-ne el nom.

6. Quina paraula hauries triat per al joc de les paraules? Per què?

7. Marca l'opció correcta en cada cas:

- El narrador que explica la història és...

- ☐ Un narrador en tercera persona que explica el que fan els personatges.
- ☐ Un narrador en primera persona que explica el que fan els personatges.
- ☐ Un narrador en primera persona que intervé en la història.

- El tipus de text de la lectura és...

- ☐ Una carta. ☐ Un diari personal. ☐ Un blog escolar.

- La finalitat del text és...

- ☐ Explicar les instruccions del joc de les paraules.
- ☐ Descriure com és l'escola.
- ☐ Explicar els fets que han passat a la protagonista i els seus sentiments.

8. Creus que pot ser útil una agència de lectura? Per què? _____

Pàg.
15

9. Separa en síl·labes aquestes paraules i subratlla'n la síl·laba tònica:

AGÈNCIA

LECTURA

PUBLICITAT

BUTXACA

- Escribeu a sota de cada una si és una paraula aguda, plana o esdrúixola.

10. Escribeu una paraula, com a mínim, per a cada una d'aquestes condicions:

- aguda, accentuada, acabada en -s: _____
- plana, de tres síl·labes, sense accent: _____
- plana, acabada en vocal: _____
- aguda, de quatre síl·labes, sense accent: _____
- esdrúixola, de tres síl·labes o més: _____
- plana, de dues síl·labes, amb accent: _____

11. Els alumnes han votat la paraula que més els agradava. Indica si fan servir paraules, gestos o sons:

- a) Han alçat la mà: _____
- b) Han dit la resposta en veu alta: _____
- c) Han apuntat la resposta en un full: _____

Pàg.
16

12. La Clara diu que es nota que la mestra substituïda és *novella*. Aquesta paraula és derivada de *nou-nova*.

Digues de quina paraula són derivades les següents i indica'n l'arrel i el sufix:

- a) inventiva: _____
- b) ximpleria: _____
- c) matrimonial: _____
- d) traïdoria: _____

nov - ella
↓ ↓
arrel sufix

13. Ens han encarregat uns rètols en català i en castellà, però se'ns han barrejat. Identifica quins estan escrits en cada una de les dues llengües:

AGENCIA DE LECTURA

OFICINA BANCÀRIA

ACADEMIA DE MÚSICA

FARMÀCIA DE GUÀRDIA

DIA MUNDIAL DE LA POESIA

FOTOGRAFÍA HISTÓRICA

- Escribe en català els rètols que estan en castellà.

14. Escolta el text que explica la confusió que pateix la Clara quan una dona vol contractar els seus serveis per llegir en veu alta. Després, subratlla l'opció correcta per completar cada oració:

- a) Els fets que explica la Clara van passar *a casa seva* / *a casa d'una possible clienta*.
- b) La dona volia contractar-la *com a mestra* / *com a lectora* per a la Matilde, la seva filla.
- c) Volia que la Clara *ensenyés a llegir* / *llegís contes* a la Matilde.
- d) Després que la Clara aclarís el que era una agència de lectura, la dona es va *adonar del seu error* / *no va fer-ne cas*.
- e) Davant la insistència de la dona, la Clara va *acceptar* / *va rebutjar* la feina.
- f) Al final de l'entrevista, la Clara estava *gelosa de la Matilde* / *sentia compassió per la Matilde* per tenir una mare així.

15. Explica una situació en què et vas confondre perquè vas entendre malament una paraula.

Pautes per a la teva explicació:

- Fes servir verbs en passat.
- Tria un començament que capti l'atenció del públic.
- Acompanya l'explicació amb gestos i canvis de to.

Abans de fer-ho, completa aquesta taula:

On eres?	
Amb qui estaves?	
Què va passar?	
Com et vas sentir?	

16. Demana a un company o una companya que gravi o enregistri la teva explicació de l'activitat anterior. Després, valoreu-la entre tots.

Pàg.
18

17. Imagina que tota la classe escolta la teva exposició gravada. Identifica en aquesta situació cada un dels elements de la comunicació:

canal

receptor

emissor

codi

context

missatge

jo: _____

els companys i les companyes de classe: _____

la vivència que he explicat: _____

la gravadora: _____

el català: _____

l'aula, a l'hora de la classe de llengua catalana: _____

18. Identifica els elements de la comunicació que s'indiquen en cada cas:

CANAL **RECEPTOR** **EMISSOR** **CODI** **CONTEXT** **MISSATGE**

- Representació d'una obra de teatre.

receptor: _____

emissor: _____

- Retransmissió radiofònica de bàsquet:

canal: _____

missatge: _____

- Lectura d'una notícia de diari:

context: _____

codi: _____

- Explicació d'una mestra a la classe:

emissor: _____

receptor: _____

19. Llegeix el primer fragment de la lectura (cinc primers paràgrafs) i identifica'n el plantejament, el nus i el desenllaç:

Plantejament: _____

Nus: _____

Desenllaç: _____

20. Com és l'Anna en aquesta primera part de la lectura? Tria els adjectius que la defineixen millor:

alegre

xerraire

ensopida

nerviosa

optimista

trista

■ Afegeix algun altre adjectiu: _____

21. Escriu tres expressions del text que indiquin l'estat d'ànim positiu de l'Anna en la primera part.

22. Escriu d'una altra manera aquestes frases:

a) Jo era molt belluguet: _____

b) El *profe* de matemàtiques n'estava fins al capdamunt: _____

c) Aquesta necessitat meva de fer anar la llengua constantment: _____

A cartoon illustration of a woman with long dark hair, wearing a white dress with red polka dots, sitting at a wooden desk. She is writing on a piece of paper with a pen. On the desk, there is also a small blue ink bottle. To her right is a window with a wooden frame and a striped curtain. The scene is set in a room with light-colored walls. The illustration is positioned on the right side of the page, leaving a large blank area on the left for writing.

27. Com està escrit el text de la lectura?

Tria l'opció correcta:

☐ En primera persona.

☐ En segona persona.

☐ En tercera persona.

■ Posa tres exemples que ho demostrin.

ELLA...
 JO...
 TU...

28. Torna a escriure aquest text en tercera persona:

La Jackeline i jo anàvem i veníem juntes de l'institut, ens deixàvem els llibres que ens agradaven, jugàvem al monopoli o a ping-pong amb altres nois... Vaja, que ens ho passàvem molt bé.

La Jackeline i l'Anna...

29. Ordena les síl·labes d'aquestes sis paraules de la lectura i subratlla'n la síl·laba tònica:

NA-GER-MA: _____ RI-TER-BLES: _____

CUS-ONS-SI-DIS: _____ TALL-A-GA-MA: _____

RIU-RE-SOM: _____ CON-IN-BLES-TE-NI: _____

30. Troba en el penúltim paràgraf de la lectura els mots que s'indiquen en cada cas:

- a) Polisíl·lab de cinc síl·labes: _____
- b) Monosíl·lab amb dues vocals: _____
- c) Trisíl·lab amb *h* intercalada: _____
- d) Polisíl·lab esdrúixol: _____
- e) Trisíl·lab amb dues *t*: _____

31. Completa aquestes afirmacions sobre les regles d'accentuació:

- a) Les paraules *direcció* i *deixés* s'accentuen perquè _____
- _____
- b) Les paraules *simpàtic* i *públic* s'accentuen perquè _____
- _____
- c) Les paraules *gràcies* i *ànega* s'accentuen perquè _____
- d) Les paraules *cartolina* i *pilota* no s'accentuen _____
- _____

32. L'Anna explica que els jueus ja no poden anar en autobús. Aquest mot està format per les paraules *auto* i *òmnibus*. Digues a partir de quines paraules s'han format aquestes altres:

espiadimonis: _____ panxacontent: _____

celobert: _____ malpensar: _____

capgirar: _____ pèl-roja: _____

33. Classifica les paraules de l'activitat anterior on correspongui:

Noms	Adjectius	Verbs
_____	_____	_____
_____	_____	_____

34. Combina aquestes paraules i inventa't dues paraules compostes. Després, escriu-ne la definició:

bigoti	dormir	estufa	seriós	agenda
blau	corbata	saltar	llimona	estirar
alegre	passar	peu	roda	calent

Exemple: *estirabigotis*. Aparell per allisar el bigoti.

35. Entre tota la classe, trieu les cinc paraules més originals que heu creat en l'activitat anterior.

36. Identifica la paraula mal escrita de cada grup:

- a) vint-i-tres, dos cents, trenta-quatre
- b) pela-canyes, obrecartes, mata-rates
- c) italoargentí, paraxocs, escuradents
- d) espantasogres, barba-rossa, salvavides

37. Indica de quina paraula deriven aquestes paraules de la lectura:

AMAGATALL	GUAPÍSSIM	INCÒMODE	PERRUQUER
_____	XERRAIRE	_____	_____
_____	_____	_____	_____

38. L'Anna té un gat que a vegades s'escapa. Escriu quatre paraules de la família de *gat* i explica'n el significat:

39. Escriu quin tipus de llenguatge es fa servir en cada una d'aquestes situacions comunicatives:

VERBAL NO VERBAL ESCRIT ORAL GESTUAL

- a) L'Anna escriu un diari personal. _____
- b) Explica un secret a la Jackeline. _____
- c) Un noi li somriu al carrer. _____
- d) Porta una estrella de David cosida a la roba. _____

40. Escriu el sentiment que expressa l'Anna en cada una d'aquestes imatges:

41. En grup, trieu tres situacions comunicatives i representeu-les amb gestos. La resta de la classe les ha d'endevinar.

42. Quines emocions o sentiments creus que tindries si visquessis una situació de persecució similar a la de l'Anna Frank?

43. Investiga en quina llengua va escriure l'Anna Frank el seu famós diari.

44. Identifica les cinc llengües més parlades al món:

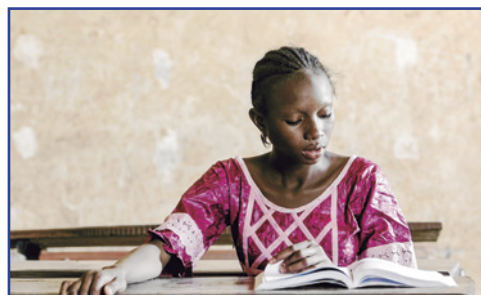

45. Tu escrius algun diari personal? Quins avantatges i quins inconvenients creus que té el fet d'escriure'n un?

46. Tria una d'aquestes situacions i imagina que ets un dels seus protagonistes. Escriu un full del teu diari personal.

Segueix les pautes següents:

- Pensa bé quins fets explicaràs.
- Primer fes un esborrany en un full a part:
 - Escriu el text en primera persona.
 - Explica ordenadament els fets que vulguis exposar.
- Repassa el text i comprova si has accentuat les paraules correctament.
- Escriu el text en net en la pàgina següent. Tingues en compte l'espai que hi ha per escriure, de manera que el text no sigui ni massa llarg ni massa curt.

[illegible]

	✓	✗	Com podria millorar el text?
He posat la data de cada un dels dies.			
He seguit un ordre per evitar fer salts endavant i endarrere.			
He explicat les emocions o els sentiments que m'ha provocat el fet viscut.			
He comprovat les paraules dubtoses en el diccionari.			
He fet la lletra clara i entenedora.			
He posat accent a les paraules que n'han de dur.			

48. ✓ Actualment al món hi ha nens i nenes que, sense viure una persecució com la que va patir l'Anna, han de superar molts obstacles per poder arribar a la seva escola. Fixeu-vos en les imatges i comenteu-les:

El camí de l'escola, ROSEMARY MCCARNEY © Editorial Joventut, 2016

Tria una de les imatges anteriors i explica en primera persona, com si fossis un d'aquests nens i nenes, les dificultats que has de superar cada dia per fer el llarg camí per anar a l'escola.

1. Per a què creus que pot servir aprendre llengua? _____

2. Respon:

▪ Quina activitat d'aquesta unitat t'ha agradat més? _____

▪ Què has après fent-la? _____

▪ Quina t'ha agradat menys? _____

▪ Què has trobat a faltar que t'hauria agradat fer? _____

3. Completa aquest quadre:

	✓	✗	Què hauria de millorar?
Segueixo amb atenció les explicacions del mestre o la mestra.			
Llegeixo amb fluïdesa.			
Presento la feina neta, endreçada i ben estructurada.			
Sé explicar el que he après.			
Participo en les activitats col·lectives.			
Intervinc a classe i pregunto els dubtes que tinc.			

Repte personal del trimestre: _____